Atlas Diesel AD

ÅRSREDOVISNING OCH REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1952

AB Atlas Diesel

ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA hålles å Stockholms Enskilda Banks huvudkontor, Stockholm, onsdagen den 15 april 1953 kl. 9.15 f. m. För rätt till deltagande i bolagsstämmans förhandlingar fordras enligt bolagsordningen anmälan hos styrelsen senast kl. 16 tredje dagen före bolagsstämman. Den utdelning som kan komma att beslutas av bolagsstämman tillhandahålles hos Stockholms Enskilda Bank AB i Stockholm mot kupong nr 16.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för AB Atlas Diesel få härmed avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1952.

Efterfrågan på bolagets produkter har varit god. Summan av ingångna beställningar under 1952 var dock något lägre än under 1951. Fakturerade leveranser under 1952 uppgå till 110.606.485 kronor, under det att motsvarande siffra för 1951 var 109.590.841. Omsättningssiffran för 1951 innehåller emellertid fakturerade motorleveranser till ett belopp av 9.952.578 kronor utan motsvarighet i 1952 års omsättningssiffra. Summan av de vid årsskiftet inneliggande beställningarna är lägre än föregående år. Orderingången under den förflutna delen av 1953 har varit god, även om den ligger något lägre än under motsvarande tid föregående år.

Tillgången på arbetskraft har avsevärt förbättrats och produktionen har under 1952 varit större än tidigare. Under sista månaderna av verksamhetsåret har emellertid tillverkningstakten dämpats något som en följd av den något minskade orderingången. Brist råder fortfarande på yrkeskunniga arbetare. Medelantalet under räkenskapsåret anställda arbetare var 1.603 mot 1.545 under föregående år. Medelantalet övriga i bolagets tjänst anställda personer var 708 mot 719 under 1951. Under 1952 har utbetalts till styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare 840.473 kronor, till arbetare 16.165.135 kronor och till övriga befattningshavare 9.326.893 kronor.

För att uppnå en effektivare försäljning har den svenska försäljningsverksamheten avskiljts från den utländska och överlåtits till ett särskilt aktiebolag, Svenska Tryckluft AB Atlas. Bolaget har förvärvat samtliga 10.000 aktier i det nybildade företaget. I samband med dessa åtgärder har organisationen för exportförsäljningen ytterligare förstärkts. Bolaget har under året väl hävdat sin ställning på världsmarknaden och i många länder uppnått betydligt ökad försäljning. Av de totala leveranserna gingo under 1952 liksom föregående år ca ⅔ till utlandet.

Bolaget har kunnat upprätthålla samma rörelseresultat som för 1951. Någon motsvarighet till den engångsintäkt, som framträdde i de närmast föregående två årens bokslut på grund av motortillverkningens avveckling, finnes ej under 1952.

I överensstämmelse med gällande tillfälliga lagstiftning om begränsad rätt till skattefri avskrivning å maskiner och inventarier har bolaget för 1952 gjort betydligt lägre avskrivningar än tidigare år. En vinst å 86.650 kronor, avseende under året försålda maskiner och bilar, har direkt avräknats mot nyanskaffade tillgångar av samma slag.

Avskrivningar å anläggningar och inventarier ha i bokslutet verkställts å:

Fabriksbyggnader av sten	med	2½	%	av anskaffningsvärdet
» » trä	»	5	%	» »
Bostadsbyggnader » »	»	2	%	» »
Provisoriska träbyggnader	»	20	%	» »
Maskiner, inventarier och bilar	»	20	%	» »

Såsom av vinst- och förlusträkningen framgår har i bokslutet avsatts 1.500.000 kronor till Pensionsstiftelsen.

Bolaget har under verksamhetsåret påbörjat uppförandet av en ny målarverkstad och nya lagerlokaler i anslutning till den redan befintliga packningshallen. Nybyggnaderna, som i balansräkningen redovisas under "Egna arbeten under utförande", komma att tagas i bruk under första halvåret 1953.

Bolagets bostadsfastigheter voro vid årsskiftet brandförsäkrade för 1.073.000 kronor. Deras taxeringsvärden uppgingo till inalles 1.205.000 kronor. Fabriksfastigheterna voro brandförsäkrade för 9.905.000 kronor och taxerade till 7.866.000 kronor. Bolagets maskiner och inventarier jämte bilar voro brandförsäkrade för 28.129.025 kronor.

Den ökade produktionen under verksamhetsåret samt de snabbare leveranser av råmaterial och halvfabrikat, som kännetecknat senare delen av 1952, ha medfört en rätt betydande lagerökning. Styrelsen har ansett tillrådligt att företaga en viss nedskrivning på den ökade lagerbehållningen. Varulagren i sin helhet få anses vara upptagna till betryggande värden.

Bolagets fordringar hos anslutna företag visa även för verksamhetsåret en ansenlig ökning. Detta beror dels på finansiering från bolagets sida av rätt betydande maskinanskaffningar hos AB Avos och Injector Company AB, dels även på de utländska försäljningsbolagens ökade rörelse.

De av 1952 års bolagsstämma beslutade fond- och kontantemissionerna ha under året genomförts. Bolagets aktiekapital har därigenom bragts upp till 28.000.000 kronor. Det belopp, som influtit till följd av att kontantemissionen tecknades med 40 % överkurs, 2.031.900 kronor, har enligt aktiebolagslagens bestämmelser överförts till reservfonden. Detsamma är förhållandet med ett belopp å 61.375 kronor, utgörande det värde utöver det nominella, som åsatts de aktier, vilka AB Investor vid sistnämnda emission likviderat genom tillskott av sin fordran hos bolaget.

Bolagets dotterföretag ha visat tillfredsställande resultat. AB Sicklahus har emellertid liksom tidigare år fått vidkännas en förlust, vilken såsom av vinst- och förlusträkningen framgår, föranlett ett bidrag till detta bolag.

Som anförts i föregående års förvaltningsberättelse hade bolaget förvärvat praktiskt taget samtliga aktier i AB Växlar och Signaler, Örebro, vars firma numera ändrats till AB Avos. Den omläggning av verksamheten hos detta företag, som varit en naturlig följd av

dess inlemmande i bolagets intressesfär, har medfört vissa extraordinära kostnader och avskrivningsbehov, vartill styrelsen ansett bolaget böra bidraga med ett belopp av 1.000.000 kronor. Avvecklingen av gamla beställningar var praktiskt taget slutförd vid 1952 års utgång och tillverkningen av pneumatiska lastmaskiner beräknas komma i gång under innevarande år.

Injector Company AB har under verksamhetsåret påbörjat tillverkningen av roterande tryckluftverktyg och kan förväntas under innevarande år uppnå en produktion, som motsvarar bolagets försäljning av dylika verktyg.

Aktiekapitalet i Atlas Tryckluftmaskiner AB, Helsingfors, har höjts med 29.000.000 mark till 30.000.000 mark genom anlitande av hos företaget infrusna fordringar. Företaget har fördubblat sin tillverkning under 1952 och uppnått tillfredsställande resultat. För närvarande äro utsikterna försämrade på grund av det ogynnsamma valutaläget i Finland.

Disponibla vinstmedel enligt upprättad koncernbalansräkning uppgå till 14.098.000 kronor.

Björneborgs Jernverks AB:s balansräkning per 31 december 1952 bifogas.

Angående bolagets ställning och resultatet av dess verksamhet hänvisas i övrigt till närslutna balansräkning samt vinst- och förlusträkning. Därav framgår bl. a. att till bolagsstämmans förfogande stå, dels årets vinst Kr. 5.403.432: 80, dels ock vinstmedel balanserade från tidigare år Kr. 527.027: 38, eller tillhopa Kr. 5.930.460: 18.

Styrelsen och verkställande direktören föreslå, att dessa vinstmedel disponeras på så sätt att

till reservfonden avsättes	Kr.	458.875: —
» skuldregleringsfonden avsättes	„	690.000: —
» aktieägarna utdelas 10 % (Kr. 2: 50 per aktie)	„	2.800.000: —
samt att i ny räkning balanseras	„	1.981.585: 18
	Kr.	5.930.460: 18

BALANSRÄKNING

Tillgångar

Anläggningstillgångar		Kronor
Tomter	1.915.838: —	
Fabriksfastigheter	6.942.395: —	
Bostadsfastigheter	934.805: —	
	7.877.200: —	
Avgår ackumulerade avskrivningar	4.007.185: —	
	3.870.015: —	
Maskiner och inventarier	19.076.769: —	
Avgår ackumulerade avskrivningar	16.343.035: —	
	2.733.734: —	
Egna arbeten under utförande	434.977: —	8.954.564: —
Investeringar i dotterbolag och övriga företag		
Aktier i dotterbolag	7.905.612: —	
» i andra bolag	300.000: —	
Fordringar hos dotterbolag	37.477.984: 91	
» » andra bolag	41.000: —	45.724.596: 91
Omsättningstillgångar		
Råmaterial	6.157.339: —	
Varor under tillverkning	7.351.233: —	
Hel- och halvfabrikat	14.382.008: —	
	27.890.580: —	
Kundfordringar	7.324.360: 08	
Övriga fordringar	1.652.732: 88	
	8.977.092: 96	
Spärrkonto hos Sveriges Riksbank	333.422: 40	
Accepterade växlar	450: —	
Kassa, bank och postgiro	463.370: 02	
	797.242: 42	37.664.915: 38
Ställda panter		
Fastighetsinteckningar	7.820.000: —	
Förlagsinteckningar	13.100.000: —	
	Kronor	92.344.076: 29

per den 31 december 1952

Skulder

Eget kapital		Kronor
Aktiekapital	28.000.000: —	
Reservfond	5.141.125: —	
Skuldregleringsfond	1.760.000: —	
Investeringsfond för byggnader	4.000.000: —	
	38.901.125: —	
Vinstmedel		
Vinst enligt balansräkningen den 31 december 1951	8.825.362: 38	
Avgår: 10 % utdelning + 2 % bonus	1.828.710: —	
Avsättning till skuldreglerings-fonden	850.000: —	
Avsättning till dispositionsfonden	5.619.625: —	
	527.027: 38	
1952 års vinst	5.403.432: 80	
	5.930.460: 18	44.831.585: 18
Långfristiga skulder		
3½ % Obligationslån av år 1941	2.208.000: —	
AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse	4.989.799: —	7.197.799: —
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	9.044.678: 08	
Växelskulder	7.273.161: 88	
Förskott från kunder	1.249.306: 43	
Skulder till dotterbolag	3.332.449: 52	
» » övriga	3.947.987: 54	
Anställdas preliminärskatt	988.282: 29	
1953 års amortering å 3½ % obligationslån	236.000: —	
Bankskulder	14.242.826: 37	40.314.692: 11
Ansvarsförbindelser		
Diskonterade växlar	26.676: 71	
Övriga ansvarsförbindelser	5.885.504: 78	
Sammanlagda beloppet av under året utbetalda pensioner, utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits som skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse	81.270: 81	
	Kronor	92.344.076: 29

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

för år 1952

		Kronor
Vinst av rörelsen		18.395.758: 78
Förvaltningskostnader		3.668.770: 15
		14.726.988: 63
Avskrivningar		
Byggnader	231.823: —	
Maskiner och inventarier	683.433: —	915.256: —
		13.811.732: 63
Inkomsträntor m. m.		
Räntor från dotterbolag	157.705: 64	
» » övriga	128.341: 31	
Utdelning från dotterbolag	10.773: 68	
Provisionsinkomster från dotterbolag	18.000: —	314.820: 63
		14.126.553: 26
Utgiftsräntor		
Räntor till dotterbolag	—: —	
» » övriga	965.149: 46	965.149: 46
		13.161.403: 80
Extraordinära kostnader		
Koncernbidrag till AB Avos	1.000.000: —	
» » AB Sicklahus	130.000: —	1.130.000: —
		12.031.403: 80
Diverse avsättningar		
Atlas Diesels Pensionsstiftelse	1.500.000: —	
Personalens semesterkassa	100.000: —	1.600.000: —
		10.431.403: 80
Skatter och avgifter		5.027.971: —
Återstår nettovinst kronor		5.403.432: 80

Nacka den 24 februari 1953

M. Wallenberg

F. G. Liljenroth *Nils von Steyern* *C. Tarras Sällfors*

H. Pyk *Walter Wehtje*
verkst. dir.

Under hänvisning till vår revisionsberättelse intyga vi, att förestående balans- samt vinst- och förlusträkningar överensstämma med bolagets räkenskaper.

L. T. Bohlin *Olof Regnstrand*

AKTIEFÖRTECKNING

Aktier i dotterbolag

1.573	aktier à kr. 250: — i AB Avos, Örebro	1.436.000: —	
25.000	aktier à kr. 100: — i Björneborgs Jernverks AB, Björneborg	2.300.000: —	
1.000	aktier à kr. 100: — i AB Eccoverken, Skara	470.000: —	
25.000	aktier à kr. 100: — i Injector Company AB, Stockholm	2.500.000: —	
2.000	aktier à kr. 100: — i AB Sicklahus, Nacka	200.000: —	
10.000	aktier à kr. 100: — i Svenska Tryckluft AB Atlas, Nacka	999.600: —	
102	aktier à ptas 500: — i Atlas Diesel S.A.E., Madrid	1: —	
298	aktier à n.kr. 1.000: — i A/S Atlas Diesel, Oslo	1: —	
39.996	aktier à £ 1.— i Atlas Diesel Co., Ltd., Wembley	1: —	
4.974	aktier à frcs 1.000: — i Atlas Polar S.A., Paris	1: —	
30.000	aktier à fmk. 1.000: — i Atlas Tryckluftmaskiner AB, Helsingfors	1: —	
10	andelar à turk. £ 1.000: — i Atlas Türk Ltd., Ortakligi, Istanbul	1: —	
156.000	aktier à 5/— i Delfos Ltd., Benoni, Syd-Afrika	1: —	
19	andelar à mk. 1.000: — i Deutsche Atlas Diesel GmbH, Essen-Kupferdreh	1: —	
1.000	aktier à £ 1.— i Hesselman Motor Corp., Ltd., London	1: —	
12	aktier à fl. 1.000: — i N.V. Holland-Atlas, Rotterdam	1: —	
430	aktier à frcs 1.000: — i Société Marocaine de l'Air Comprimé, Casablanca	1: —	
102	aktier à £ 1.— i Holcop Ltd., Johannesburg, Syd-Afrika	1: —	7.905.612: —

Aktier i andra bolag

3.000	aktier à kr. 100: — i Svensk Interkontinental Luftfrafik AB, Stockholm	300.000: —
	Kronor	8.205.612: —

REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Vi hava av ordinarie bolagsstämma utsetts att granska bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning och avgiva härmed följande berättelse rörande granskningen för år 1952.

Vi hava tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämna upplysning om bolagets samt koncernens ekonomi och förvaltning, granskat styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning ävensom den för oss framlagda koncernbalansräkningen, samt i övrigt vidtagit de granskningsåtgärder, som vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna hava siffergranskats av Bohlins Revisionsbyrå Aktiebolag.

Reviderade bokslut hava vid avgivandet av denna berättelse icke förelegat från ett antal dotterbolag. Aktiebolagslagens föreskrifter angående aktieinnehav och koncernredovisning hava fullgjorts. Förslaget till vinstdisposition innefattar lagstadgad fondavsättning och den föreslagna vinstutdelningen får med hänsyn till koncernens ställning och resultat icke anses stå i strid mot god affärssed.

Vi hava icke något att erinra mot att till AKTIEBOLAGET ATLAS DIESELS PENSIONSSTIFTELSE överförts ett belopp av kronor 1.500.000. Särskild revisionsberättelse har av oss avgivits rörande denna pensionsstiftelse, som är en fri stiftelse och står under egen förvaltning.

Vi hava icke funnit anledning till anmärkning i avseende å de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, bolagets bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Vi tillstyrka, att bolagsstämman

fastställer den av styrelsen och verkställande direktören upprättade samt av oss påtecknade balansräkningen,

beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under år 1952, samt

disponerar till förfogande stående vinstmedel enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag.

Nacka den 31 mars 1953.

L. T. Bohlin *Olof Regnstrand*

Auktoriserade revisorer

BALANSRÄKNING

per den 31 december 1952 för BJÖRNEBORGS JERNVERKS AB

(inkl. Björneborgs Fastighets AB)

Tillgångar

		Kronor
Anläggningstillgångar		
Skogs- och jordbruksfastigheter	161.274: —	
Industrianläggningar och bostäder	4.694.238: —	
Maskiner och ugnar	2.098.814: —	6.954.326: —
Omsättningstillgångar		
Råmaterial, hel- och halvfabrikat	2.218.671: 16	
Fordringar	3.930.492: 72	
Aktier	15.253: —	
Beräknad återbäring av preliminär skatt	26.006: —	
Kassa och banktillgodohavanden	62.610: 56	6.253.033: 44
	Kronor	13.207.359: 44

Skulder

Eget kapital		
Aktiekapital		2.500.000: —
Reservfond		310.000: —
Skuldregleringsfond		40.000: —
Balanserad vinst	604.293: 02	
Årets vinst	28.135: 12	632.428: 14
		3.482.428: 14
Långfristiga skulder		
Obligationslån	1.114.000: —	
Inteckningslån	1.040.570: —	
Förlagslån	952.000: —	3.106.570: —
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	2.399.587: 34	
Innestående lön och semesterersättning	341.907: 68	
Ogulden investeringsavgift	128.700: —	
Bankskulder	3.748.166: 28	6.618.361: 30
	Kronor	13.207.359: 44

STOCKHOLM
A.-B. IKATRYCK
1953